

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, esütörtökön és vasárnapon.	Felelős szerkesztők: Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.	Előfizetési árak
Szerkesztőség és kiadóhivatal: S z i d o n József könyvnyomdája, Lugos (Vértas-palota).	Kéziratokat nem adunk vissza.	házhoz küldve vagy bórmentes postai szétküldéssel: Egész évre . . . 16 kor. Negyedévre . . . 4 kor. Félévre . . . 8 „ Egyes szám ára 16 fillér.

Események.

(H. J.) Valóban nincs okunk panaszkodni, hogy unalmas egyhangúságban öröklődik le felettünk az idő. Mert ha minden órának eseményét minden órában eljuttatná hozzánk a híradás, ugyanannyiszor összeszorulna szívünk az ijedtségtől és aggodalomtól, s óránként mind nehezebben súlyosodna reánk a rosszat érző sejtelen. Ki akarják szedni a robogó vonat előtt a sineket. Kérelhetlenül maúnak egymásután a napok s ha csak a hazafüi kötelesség felül nem kerekedik, a közjog szerint felelőtlen, csak a pusztításból táplálkozók táborában, — az indemnity határát képező éjféi órában, resegve, ropogva összezúzódnak alkotmányunk, — megáll a gépezet, kizökken, roncossá törődik, mint a robogó vonat, a mely elől bűnös kezek kiszedték a sineket.

Tehát nem elég, hogy megakasztják a parlament működését, nem elég, hogy bemocskolják alkotmányunk ezen díszét, melyre bámulattal és tisztelettel néz az egész világ, mely intézményeiben, a tárgyalás szabadságában felülmúlja a híres angol parlamentet is. Nem elég, hogy tápot adnak ellenségeink gúnyjának. Nem elég, hogy erőszakosan a poklok mélyéből felidézék ellenünk azt a felfogást, melyet vérrel temettünk el, hogy a szabadságra nem vagyunk érettek! Nem elég! Akarják a kaost, a törvényen kívüli állapotot, a semmit — a nihilt. És ez a párt 48-asnak nevezi magát.

Ez a párt mer megjeleni Kossuth Lajos sírjánál. Hogy fájna az a szív, ha még vér lüktetne benne. Hogy kergetné ki őket a szent templomból, melyet ő épített. Hazudnak, ha reá hivatkoznak, csálnak, ha nevében harcolnak. Nem ez volt az ő hitvallása, nem ezért szenvedte az ezerszeres martyromság kínjait. S a kik e pártban — mert a legtöbbször annak kell lennie — Kossuth Lajos alkotmányát híven őrzik lelkükben, — váljanak el a koros társaságtól, mert a jóknak és igazaknak egynehánya jól megőrzi a szent sirt és biztosan táplálja a tiszta hazaszeretetnek örök tüzeit. Váljanak ki, mutassák meg ez ország népének, miként kell szolgálni a hazát, miként kell a jövőnek fenntartani mindazt, a miért mindnyájan epe-dünk, de a jelenben még el nem érhetünk.

Értjük, ha kormányképes ellenzék a hatalomért küzd. Értettük azt is, midőn az ellenzék az ex-lex-től sem riadva vissza, Szél Kálmán elődjét az obstrukcióval

ugyszólván elkergette. De akkor a választási korrupció és választási erőszak leplezetlenül garázdálkodott. Az ellenzéki szavazókat közjogszegési tisztviselők üldözték. A választási bíráskodás a többség kezében volt.

Miután ezek a főbenjáró bűnök az alkotmányból mint rossz fekélyek kiégettettek, kérem, forog-e fenn ok arra nézve, hogy a mostani kormány meg ne adják a felbatalmazást? Elég udvarias az ellenség, kijelenteni a miniszterelnöknek, hogy nem ellene folyik a harc. Hátki ellen? Az ely ellen. Ugyan kérem, mi-ósoda naivság. Hisz kineveti, a hajduszoszoboszlói utolsó szellő. Hiszen az épen annyit tesz, mintha az országban a fosztogató leveszi rólam a kabátot, azután megkezdi a harcot. Hát szerintem, ha megtagadom az indemnityt attól a kormánytól, a melyről semmi rosszat, csak jót mondhatok, — akkor igaz, nem a kormány ellen követem el az erőszakot, — hanem egyenesen az országot, a haza ellen, bele-döntvén azt olyan állapotba, a melynek következményei beláthatatlan szomorúak lehetnek s a melynek áldozatul eshetik maga a szabadság. És ezt célozza a 48-as párt?

Két nagyon fontos nyilatkozat hangzott el e napokban. Az egyik a miniszterelnöké, a ki a pénzügyi bizottságban félreismerhetlenül célozva mondá, hogy aggodalmait támadnak, hogy a parlamenti szólásszabadságnak az összes parlamentek közül nálunk meglevő legliberalisabb terjedelme a fennforgó viszonyok folytán csorbát szenvedhet. Ez egy szóban kifejezve francziául: a klotür. És ki meré mondani, hogy ennek utját nem egyengeti a 48-as párt?

A másik nyilatkozat Apponyi Albert grófé a ki elborongva az áldatlan helyzetben, leköszönésére akarja előkészíteni az országot és közvéleményt. Mikor a nemes gróf a hazafias nagy nemzeti pártot a fuzióba belevitte, bizonyára azért tette, mert programja vagy egészen megvalósított már, vagy feltétlen bizodalma volt, hogy a még óhajandók a jelen kormány által és a többség keretében teljesülni fognak.

Ha Apponyi Albert gróf azon szándéka, hogy a semlegesség teréből kilép, esetleg összefüggve azon óhajokkal és egyáltalában a fuzió után fennmaradó függő kérdésekkel, — akkor meglepő fordulatnak kell beállni. Vagy a hazafias tett-

vagy készíti, hogy a semleges elnöki emelvényről a porondra, a harezolók csatasorába menjen. — Akkor is ujjongva fogja üdvözölni az ország a parlamentárizmus ezen tisztafegyverü nagy bajnokát.

Az események közül egy örvendetest is lehet regisztrálni. Az obstruáló ellenzék esti lapja a néppártot, a fegyvertársat, a barátot »nemzetközi jövevényeknek« nevezte — mert az indemnityt nem akarja megobstruálni. — No hát ez nagyon jól van így. Ha eddig nem ismerték, majd megismerik egymást nemsokára. Mennyi szépet fognak még egymásnak elmondani Bartha és Rakovszky, és mennyi szépet fog elmondani mindkettejükéről Bokányi.

Hogy ezenközben a Balkán kigyuladt, hogy közvetlen szomszédságunkban már rendszeres csaták folynak s hogy a szomszéd égő házát esetleg nekünk kell majd eloltani, mit törődnek ezzel Lengyel Zoltán és társai?

Merkantilismus.

Magyar ember kereskedőnek nem született; ezt tartották régebben, ezt tartják még ma is nagyon sokan. Nem akarjuk felismerni a kiterjedt, jól kifejlődött kereskedelemben rejlő nagy hatalmat, melyet eddig fájdalommal nélkülöz-nünk kell.

Igaz hogy a legutóbbi néhány év alatt hazai kereskedelmünk kibontakozásában a rossz gazdasági viszonyok miatt nagyon gátolva volt. Am mi ezuttal nem arról akarunk írni, hogy kereskedelmünk szárnypróbálgatásai kelő sikerrel nem jártak, hanem csak arra szoritkozunk, hogy a kereskedelmi pályára való törekvés még mindig nem mutatkozik megkívántató mértékben és azért nem tartjuk hiabavaló dolognak, hogy fejtegensük azt a nemes feladatot, mely kereskedőinkre vár, kellő világításba állítván egyuttal a cselekvőképes, megizmosodott kereskedelem kiváló jelentőségét, fontosságát és nagy előnyeit.

Régi és sokszor bebizonyított tétel az, hogy a szellemi előhaladás és művelődés csak ott fejlődhetik ki teljes nagyságában és erejében, hol az anyagi jólét is virágzó fokon áll. Anglia e tekintetben példakép Európa más országai előtt. Gazdag műipara, kiterjedt kereskedése mindmennyi emeltyüi a közművelődésnek, — csatornák, melyeken át a jólét s ennek következtében a szellemi haladás a nép minden rétegébe beszivárog. E vivmányok elérése közül kiváló hordereje van a kereskedelemnek. Az az élénk és gyors közlekedés, mely távol eső országokat és népeket hoz érintkezésbe, összekötésbe, nemcsak a vagyonság felvirágoztatá-

Bútor, varrógép, pénzszekrény, kerékpár főraktára, Podwinetz Izidor, Lugos, főtér.

sára, de egyszer-mind a szellemi látkör szélesítésére is szolgál. Hazánk e tekintetben hosszabb ideig nagyon keveset tett; sokáig magunknak éltünk, termeltünk és áldott földünk kincsei ismeretlenek maradtak. Az újabb kor felvilágosodott szelleme azonban kezdé ledönteni a kínai falakat s most, mikor már iparunk és kereskedelmünk messze földön is érvényesíti elhanyagolt jogait, nem lesz éppen érdemtelen a kereskedelem méltatására néhány sort szentelni.

Ha az emberiség általános fejlődésének végeztelje abban áll, hogy a humanitás valódi fogalma minden népnél elterjedjen s a civilizáció az összes emberiség közvagyoná legyen: úgy a kereskedelem történetének végpontja is csak akkor lesz elérhető, ha a világkereskedelemben és annak anyagi és erkölcsi jelentőségében minden nemzet munkás részt vesz. A világkereskedelem történetében csak oly esemény tekinthető korszakalkotónak, mely e végeztel kiküzdésében fordulópontot képez. Ilyen fordulópont korunk, melyben a gőzhajó, vasut és távirtdala nem országokat, de világrészeket hoz összekötésbe, miáltal a kereskedelem világközlekedési szerepet nyer, melyben már a népek összesége részt vehet.

A jelenlegi közlekedés az egész világra kiterjed, a kereskedelem mindenütt, hová a káukázusi faj csak lábát betesz s hol az európai szellem gyökeret ver, óriási dimenziókban terjed. Mi azonban még most is csak átmeneti korszakban élünk s ezen oly sokoldalú kereskedelmi és közlekedési élet előnyeit csak unokáink fogják teljes mértékben élvezhetni. A gyors közlekedés következtében minden égalj terményei és minden ország készítményei fölött rendelkezhetünk. A gőzhajó kereskedőinket a legtávolabbi partokra viszi és a vasutak a szárazföldi távolságokat csaknem megszüntetik. Az öltözékdarabok, melyek a kíváncsi és fényűzés szolgálataiban állanak és az élelmiszerek, melyek táplálkozásunkra szükségesek, különböző égaljak aló származnak; különféle világreszek terményeit fordítjuk életszükségleteink és kényelmünk kielégítésére. Mahagoni-fából metszett asztalunk talán Hindurásból jön és lábaink bőrét a dél-amerikai síkságokon legelésző esordák szolgáltatják. Ausztrália terményei több rendbeli szükségleteinket fedezik s Európában a szük

termést a távollevő Wisconsin és Chikágó üti helyre. Az európai készítmények Abbisziába és Bukharába hatolnak; és a csak üveggyártmányok Missouri környékén is nagyon ismeretesek. A népek nincsenek többé egymástól izolálva és a kozmopolitikus szilárdság valóságos esodákat hozott létre. Kicsiny jelentéktelen falvak aránylag rövid idő alatt virágzó helységek, hatalmas városokká nőnek ki magukat.

Míg régiebb időkben a népek szomszédjaikban ellenségeiket látták, most a kereskedelem barátságba hozza őket. Békés harezot folytatnak. A nagy világiállításokon felmutatják készítményeiket, nyers terményeiket, gyártmányait s a művészetek különféle diadalait és korunk költészet a vasban és szénben s ezek által az emberiség óriási előhaladásában áll.

Egy tény szilárdul áll: a kereskedelem folytonos fejlődésével azok a követelmények is emelkednek, melyeket az üzlet embereihez kötnünk, hogy szép ezéjjaikat elérhessék, szellemi fegyverekkel is kell küzdeniök, s nemesak kereskedelmi ezikkeiket, de a kor nemes eszméit is terjeszteniök.

UJDONSÁGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Lugos, április 4.

Tájékoztató.

Április .2. Lugosi Iparos Daloskör kötelező dal-estélye.

A nagyheti szertartások sorrendje a r. k. templomban a következő: hétfőn, kedden és szerdán rendes órákban tartatik az isteni tisztelet, szerdán délután 3 órakor zsolozsma a lamentációkkal.

Nagyesütörtökön az ünnepélyes szt mise 9 órakor lesz, délután 3 órakor zsolozsma a lamentációkkal.

Nagypénteken fél 9 órakor magyar szt beszéd, ennek végeztével az előirt isteni tisztelet, ennek befejezte után német szt beszéd; délután 3 órakor zsolozsma a lamentációkkal, ennek végeztével 4 órakor, a magyar dal- és zeneegyüttes által előadva, egy ünnepélyes oratorium, este fél 7 órakor gyász vecsernye.

kukoriczás mélyéből, lassan bölongatnak egymásra a hosszú levelek. Távolról könnyű koesi robogása hallik; ismerős lehet az ifju előtt, előre hajlik és éles szemekkel vizsgálja a könnyű sandlaufert, melyet a széles uton gyorsan ragadnak a lovak a pusztá felé. Hármán ülnek rajta, elől két hölgy, fehér nyári ruhában, mögöttük erős magas férfi áll, bizalmasan rájuk támaszkodva, látszik, hogy nem bizik eléggé a női kezek erejében. A meddig szemmel beéri, vágó tekintettel kíséri a vadász a koesit, mely csakhamar eltűnik a sűrű faszorok közt. Ekkor aztán ő is vállára veti fegyverét és lassu léptekkel megindul a pusztá felé, honnan már az egyik - másik eselédházból barátságos fény veti ki világát hívogatólag a mezőre.

Besötétedett már; mindenütt esend és nyugalom. Rég elpihent már mindenki az udvaron; csak az ispánlak előtti kert bokrai közül szűrődik át gyenge fény. Ott ülnek a verandán az ifju vadász, a fiatal gyakornok, vele szemben ifju barna nő; villogó szeméből az életkedv tüze lángol, ajka körül pajzán mosoly játszik. Kötelkedni látszik az ifjuval, kit láthatólag bántott az ingerkedés; magas, csinos természetével széles vállával, nyugodt komoly arcával erős ellentéte volt társnőjének, kinek női bájaiba még a

Nagyszombaton reggel 8 órakor tűz-, víz- és a husvétgyertya-szentelés, ezen czeremóniák után a szt mise kezdődik; este fél 6 órakor az ünnepélyes feltámadás és körmenet.

Husvét-vasárnap és hétfőn a szt misek mint rendesen, ez ünneptől kezdve minden vasárnap és ünnepnapon fél 12 órakor is lesz szt mise.

Érdemkereszt-átadás. A király Krischer Bernát szekuli bányafelőrnek — mint említettük — szolgálati érdemeinek elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. Az átadás márczius 29-én ment végbe Szekulon a templom előtti téren. A kitüntetett érdemes férfit az oraviczai m. kir bányakapitány irásban üdvözölte. Az érdemkeresztet Eberhart Károly főtisztartó adta át meleg beszéd kíséretében, kívánta, hogy a legmagasabb helyről jövő érdemkeresztet sokáig viselhesse Krischer egészségben. A resiezai és szekuli bányászok nevében György Albert bányafőnök mondott szívből jövő, szívhez szóló üdvözölő szavakat. A kitüntetett férfit a meghatottságtól áthatott szavakkal mondott köszönetet. A szép ünnepélyt kedélyes villásreggeli követte. Az ünnepélyen Eberhart Károly főtisztartón és György Albert bányafőnökön kívül résztvettek Resiezáról Blasian Győző és Becker Alajos bányamérnökök.

A lugosi róm. katolikus templom építése ügyében a Délmagyarországi Bank annak idején mozgalmat indított, hogy nyilvános adakozások útján a szükséges pénzeszeget előteremtse. A minap Dr. Csák Czírjék minorita-tanítórendi rendfőnök ezen ügyben Lugoson járt, hogy az építkezés szükségességéről és annak eszközzésének módozatairól közvetlen tapasztalatokat szerezzon. Örömmel jelenthetjük, hogy a nyert információk után az egész ügyet legmelegebb pártfogásába vette és azt hisszük, hogy ezzel a terv jóval közelebb jutott a megvalósuláshoz.

Tizezer korona nyeremény. Fortuna istenasszony, a napokban Lugosra is ellátogatott s két kegyeltjének is a házába bekopogtatott. Mint értesülünk a Lugosi Népbanknál levő osztálysorsjegyek legutóbbi húzásán a 67470. sz. sorsjegy 10000 koronás, a 20401. sz. sorsjegy pedig 500 koronás nyereménynyel húzatott. A két szám tulajdonosa a nyert eszeget a Lugosi Népbanknál felveheti.

gyermekkor gondtalan elevensége vegyült. Nem vette komolyan az ifjut, bár láthatólag jól esett, hogy hódol neki. Pedig az ifju határozott; rászánta magát, hogy megkísérti sorsát, de ez pajzán kötődés elbátortalanította. Nem bírta már tovább, tudni akarta mi lesz jövője; hány-szor tette már föl magában, mindannyiszor abba maradt.

Lassanként a lányra is ráragadt az ifju melasága, nem ingerkedett már tovább, ritkábban szólalt már meg. Elhallgattak; a messze távolból ide hallatszott a remetei kolostor harangja, oly halkán, elmosódón, mintha csak meghalni tért volna ide a hang. És a néma nyári éjszakának lübbája hatalmába ejtette a leány lelkét is; szívében megnevezhetlen, édes sejtelmek keletkeztek, valami elérhetetlen, végtelen boldogság után. Lelkét megragadta a boldogság vágya, csak nem volt még e vágyakozásnak tárgyai határozott alakja. És az ifju érezte, hogy most szólhat. Halkan, suttogva mondta el, mi lelkének rég óta vágya volt, elmondta terveit, vágját, sovárgását az édes boldogság, a meleg család, tűzhely után. Elmondta, milyen nő volna az, kivel boldogság volna megosztani az élet minden keservét és örömet.

Megfogta a leány kezét és az nem vonta vissza. Beszélt tovább lelkesen, hűvel; gondo-

T Á R C Z A.

Lemondás.

Csendes a pusztá. Schol egy lélek, csak az ispánlak tetején villan ki a magas fák közül a villámhárító teteje. Körös-körül a magas jegenyekkel és akácokkal szegett dülök közt pusztá tarlok váltakoznak sötétzöld kukoriczásokkal. Gyönyörű néma táj. Vasárnap délután csak az udvaron van egy kis élet, ott fildögél a eseléd-ség pihenve a hét fáradalmait.

Messze-messze a pusztától, a kukoriczás szélében magas fiatal ember áll, kezét puskáján nyugtatva, bámul az előtte zöldelő árpatarlóra. De szemé végig fut rajta, el a láthatár szélén sötétlő hegyekig. Az öreg Pruska Gora ormai nyulnak ott fenn az égre, aczélkék a hegyek oldala, már elvesznek a távol ködében. A rengeteg mélyéből karesu fehér torony szökel a magasba, a remetei szerb kolostor tornya. Gyönyörű táj. Az alkony biborszíne borítja az egész hegységet, majd lebukik a nap a hegyek ormairól és violaszínbe borul a hegyoldal, a közelgő sötétség birtoka.

A vadász is megfeledkezik arról, hogy ő lesre jött ki, elmerengve bámul a vidékre. A nagy esti szélről rejtelmes suhogás támad a

Dalestély. Az iparos daloskör, mint már jeleztük is, husvét-vasárnapján este a Magyar-király-szálló emeleti helyiségeiben táncvizsgálommal egybekötött kötelező dalestélyt rendez. A változatosan összeállított műsor, mely egy német és egy román vegyeskar, egy nőikar és két férfikar énekszámot foglal magában, sok műélvezetet ígér. Az elnökség az estélyt látogatói számára egy-egy kedves ajándékról is gondoskodik, amennyiben több kedves apróságot szerzett be s a belépő-jegygyel, mindenik vendég egy nyereleménysorszámat is kap.

Husvét vakáció. Nagy öröm van a diákság körében. Ma délelőtt volt a helybeli főgymnasiumban a husvét iskolai értesítő kiosztása s ezzel a vakáció kezdetét vette. A husvét szünidő folyó hó 15-ig tart.

Wlassics miniszter Temesvárott. Az orsz. dalárszövetség központi választmánya — mint értesülünk — azzal a kéréssel fordult a szövetség védnökéhez, Wlassics Gyula dr. vallás-és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a Temesvárott ez évben tartandó országos dalárünnepélyt tüntesse ki látogatásával. A miniszter megígérte, hogy a mennyiben hivatalos elfoglaltsága megengedi, eleget tesz a dalárok kérésének. Örömmel üdvözljük a központi választmány kezdeményezését, mert Wlassics közoktatásügyi miniszter lejtövele nagyban emelné az ünnepély fényét.

Leütötte a fatörzs. Folyó évi márczius hó 31-én délelőtt Nadrag község határában levő Sztrimbu-hegyen a két Csiresán testvér ölfá hasogatásával foglalkozott. A hegyen jóval felettük Dumitru Lázár egy hatalmas szilfát vágott ki. A törzs már-már ledőlt, amikor Dumitru odakiállt a testvéreknek, hogy álljanak félre. Háromszor kiállt, amikor a törzs kidőlvén, sebesen lefelé gördült. Csiresán Ulian azonban, ahelyett hogy félreugrott volna, mintegy gyökeret verve egy helyt állott s a törzs magával sodorta. A szerenesetlen munkás esés közben oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy utközben, a míg a kórházba szállították, belehalt.

latának szárnyakat adott érzésének tisztasága, szavának melegt érzelmének őszintesége. — A leány hagyta és álmodozva hallgatta. — Szívének őszinte, mély érzése, lelkének elitkolt sovárgása ékeszólóvá tette, szenvedélyvel, indulattal beszélt és csak egy pillanat s bevallja mérhetetlen igaz szerelmét.

De e pillanatban felocsudott a leány álmodozásából, megijedt a szenvedély, az érzés heves kitörésétől. Összeszedte magát, újra a régi lett. Visszaszállt lelkébe az ingerkedés ördöge, melytől az ifju annyira félt. Kibuzta kezét az ifjúból és hátravetette magát székében, aztán esengő hangon, melyből kiérzett a kötekedő esufolódás, így szólt:

— Maga érdekes ember, oly szépen tud beszélni. Ugyan mondja meg, hogyan vallana maga valakinek komolyan szerelmet?

Az nem felelt rögtön; idő kellett rá, míg magához tért a keserű csalódásból. Aztán felállt, odalépett a lány elé, aztán esendes, lassu hangon megszólalt:

— Annak a lánynak, ki érdemes volna arra, hogy megoszszam vele az én életemet, hogy hozzáfűzzem az én sorsomat az övéhez, annak nagyon egyszerűen vallanék szerelmet; megfogom kis kezét, belenéznék a szemébe és nem szólnék hozzá egy szót sem

Jamais.

Tűzoltó-tanfolyam Igazfalván.

Papp Elemér községi jegyző kezdeményezésére s vezetése alatt a derék igazfalviak f. évi február havában egy 30 főre menő tűzoltó-tisztületet szerveztek. A szakszerű kioktatásra a napokban Holtzmann István polgármestert, aki a budapesti m. tűzoltó-szövetségnél kitüntetéssel végezte a szaktanfolyamot, meghívták azzal, hogy Igazfalván szaktanfolyamot állítson. Holtzmann engedve a meghívásnak, f. évi márczius hó 31-én átutazott Igazfalvára s a tanfolyamot még az nap megkezdte. Az oktatás esténként 6-tól 8 óráig folyik, miután a tagok szinte kizárólag földmivelőkből sorakoznak, akik nappal mezei munkával vannak elfoglalva. Az előmenetelük ennek dacára örvendetes haladást mutat. A katonai gyakorlatokat már befejezték, most a feeskendőkezelést tanulják. A tanfolyam befejeztével vizsgát szándékoznak tenni, mely alkalomra a lugosi tűzoltó főparancsnokságot s több közigazgatási tisztviselőt is meghívják.

Országos vásárok. Krassó-Szörény vármegyében országos vásár a legközelebb Fecseten április hó 8. és 9. napján, Domaslian 12-én és Rom.-Bogsánon ugyan e hó 14-ik napján fog tartani.

Száj- és körömfájás Temesvárott. Ugylátszik, hogy a szarvasmarha-állományban sohasem szűnik meg a száj-és körömfájás járványa, dacára a legmesszebb menő óvintézkedéseknek. Ujabban Temesvárott ismét több tehénen állapították meg a száj-és körömfájást, miért is a főkapitányság kénytelen volt ismét az általános zárlatot elrendelni.

A szakipariskolából. A temesvári ipari szakiskolában napok hosszat folytak a tél-tanfolyamok évről-évre vizsgálatai, melyek szerdán nyertek befejezést. A vizsgálatokon Stumpfoll Ede ipariskolai igazgató, ugys mint dél-magyarországi ipari szakoktatási felügyelő szerepelt. Szerdán délután megjelent a vizsgán Telbisz Károly dr. kir. tanácsos, polgármester, Bandl Rezső főkapitány, Geml József főjegyző, Vest Ede lovag keresk. és iparkamarai elnök, Niamesny Mihály dr. vármegyei tb. főügyész, Lichtscheindl Géza dr. kórházi igazgató-főorvos, Kerry J. czipogyári, Schwarz Frigyes kalapgyári igazgatók kíséretében Harkányi J. budapesti iparoktatási főfelügyelő és végig hallgatták a vizsgát. A tapasztalt eredmények fölött valamennyien elismerésüket fejezték ki. Később megtekintették a rajzkiállítást, mely még egy-két napig marad nyitva, hol hosszabb ideig időztek és szívesen bucsut véve az igazgatótól és tanári kartól, el távoztak az intézetből. A 14 végzett növendék közül Dudics Sándor, Késel Mihály, Pokorny Ferenc és Rothknecht János kitüntetéssel tették le a vizsgát. A végzett növendékeknek, 3 évi gyakorlat után, jogukban áll iparukat önállóan folytatniok.

Meggyalázott Kossuth-en lék. Orsován a Gróf-féle házban lévő Kossuth-émléktáblát, mint tudósítónk jelenti, ismeretlen gonosztevők Kossuth halálának évfordulóján bemoeszkolták. A táblával azt a házat jelölték meg, ahol Kossuth Lajos hazájából való menekülése előtt tartózkodott. A hatóság energikus kutatókat, hogy az emléktábla meggyalázóit kézrekerítse.

Hűvös idő lesz. A szegedi Meteor április hóra a következőket jósolja: Április hó esomópontjai nem mutatkoznak kedvezőeknek a napkitörésekre. Így e hónap főbb jellege hűvös, szeles és esapadékos lesz. E változások mindjárt kezdetben az 5-iki esomópont hatása alatt fognak beállni, vagy előbb, ha valamely erőhatás következtében a Napról a most azt

sűrűn ellepett foltok eltűnnének. Április hó 20-ika körül éri el a bolygók állásai szerint a hidegebb idő maximális értékét, a mely veszedelmes esomópont, ha csak napkitörések nem módosítják azt, a mire kevés a kilátás. Ezt követőleg azonban újra melegebbnek ígérkezik az idő.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai olcsók.

Anekdóta Dankó Pistáról. Pom-pásnál pompásabb anekdoták keringenek a korán elhunyt zeneköltőről. A legjellemzőbb talán, amit a krónikás följegyzett róla, a következő:

Feszty Árpád, a ki nagyon szerette Dankót, egyszer meghitta Kingyesre, az ő elrejtett paradicsomába Dankó Pistát is. Propelleren mentek a vendégek a szigetre s a társaságban volt, egy katolikus pap is, aki Dankót hírnév után ismerte s állandóan nagyságos urannak szólította. Dankó Pista, aki ehhez nem igen volt szokva, sugárzó arccal sugta Feszty Árpádnak:

— Árpád, de mivel ember ez a plébános! Később társalgás közben a pap vitába elegyedett Dankó Pistával egy dal fölött és Dankó a dalra mérgesen mondá:

— Az a dal, kérem, remenesesencia! A pap nagyot nézett s a további beszélgetés közben Dankót már csak tekintetes urnak szólította.

Dankó azt hitte, hogy csak megbicsaklott a papnak a nyelve, de újabb ilyen remenesesencia megjegyzés hallatára a pap már csak egyszerűen Dankó urnak titulálta. Ezt már nem bírta elviselni Dankó s fanyar arccal hagyta ott a papot s mondá Feszty Árpádnak:

— Árpád! Mégse olyan mivel ember ez a pap, mint gondoltam.

Nyilt levél

Schwach Imre úrhoz.

Kedves Schwach úr! Midőn volt szives a megtartandó hangverseny-akadémia műsorát a lapunk szerkesztőségének megküldeni, — elfoglaltságom miatt azonnal leküldöttem a nyomdába azon szigorú meghagyással, hogy ne szoritkozzék az egyszerű közlésre, hanem irjanak hozzá bevezetést és pedig olyant, hogy a közönségben felkeltse azon érdeklődést, melyet az ön művészete méltán megérdemel. Midőn a lap megjelent és olvastam azt a bevezetést, — nem kevésé voltam meglepve. Biztosithatom, hogy a szerkesztőségben senkinek sem jutott eszébe az ön igazi művészetét kétségbe vonni. — Az egész egy félreértés lehetett csak a hirdetésre vonatkozólag.

Igaz nagyrabecsülésem kifejezésével maradtam hive

Dr. Haus József.

IRODALOM.

A magyar társadalmat mindig a nehéz idők szokták összetömöríteni. Ha máskor ezerfelé van is forgácsolva, mikor szükség van a nemzeti védekezésre, lehullanak a válaszfalak a pártok és felekezetek közt és siet minden hazafias magyar lélek a nemzeti ügy védelmére. Most is az anyagi pusztulás és nemzeti jogaink ellen intézett kiméletlen támadások tömörítik össze a nemzet sorait. Egy érzés hatja át ma már újra a magyar társadalmat. Az a tudat, hogy a tespedésnek, közönynek végett kell vetni, hogy védekeznünk kell, és minden alkotmányos eszközt meg kell ragadnunk arra a célra, hogy a nemzeti pusztulásból kiszabaduljunk. Az egész országra kiható ezen nagy nemzeti harcban a sajtóorganumok közt ma az első zászlóvivő a »Magyarország«. Ez az újság ébreszti és rázza fel napról-napra közönyéből a nemzetet és munkájának hatása már is meglátszik: reménység, öntudat száll a lelkekbe és az a bizalom, hogy

Sternheim Jenő

butor-, épület-,
portál-asztalos

Lugos

Széchenyi-utca

23. szám alatt.

Rajzok és költségvetések
díjmentesen készíttetnek.

egy 19 milliónyi nemzet igazságos ügyének elvégre győzni kell! De szükséges hogy a magyar társadalom tömörüljön a nagy ezél körül, hogy alulról is kifejezzük együtt érzéseinket és csatlakozásunkat a mozgalomhoz. Szükséges, hogy támogassuk azt a hazafias nagy akeziót, a melyet a »Magyarország« vezet, a nemzet jogaiért folytatott ezen országos küzdelemben. A »Magyarország« élén Holló Lajos, országgyűlési képviselő, mint főszerkesztő áll; kivüle Bartha Miklós az ország első publicistája mint főmunkatárs, Lovász Márton országgyűlési képviselő mint felelős szerkesztő, Lázár Pál műegyetemi tanár, mint közgazdasági szerkesztő állanak a lap élén és mellettük a kiváló és illusztris munkatársaknak egész sora munkálkodik napról-napra azon, hogy a »Magyarország« ne csak politikailag, hanem más téren is megnyerje és kiérdemelje a magyar társadalom támogatását. Most a negyedév küszöbén különösen felhívjuk olvasóink figyelmét a magyar hírlapirodalom ezen nagy és előkelő organumára, amelynek előfizetési ára: negyedévre 7 korona, egy óra 2 korona 40 fillér. Az előfizetések utalvánnyal csak erre a címre küldendők: »Magyarország« politikai napilap Budapest. Más címzés fölösleges.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek. — Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558.220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001.880 korona 96 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024.702 korona 24 fillérel 160,189.849 korona 13 fillérre emelkedett. — A tüzbiztosítási ágban a díjbevétel 12,271,371.385 korona biztosítási összeg után 20,219.214 korona 97 fillér volt, miből 9,132.779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086.435 korona 10 fillérre rugott, mely összegből 7,881.010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371.684 korona 24 fillér. — A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,316.155 korona 18 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457.860 korona 40 fillérre rugott. — A betöréses-lopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 363.700 korona 26 fillért tett ki. — Károkkért a társaság 1902-ben 25,473.446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014.072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 138.794,885 korona 03 fillér esik. — A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 20,313.106 korona 94 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapirok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010.830 korona 16 fillérre emelkedett továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennál még egy 726.138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosító osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlítse. — A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán

190,319.427 korona 11 fillérről 208,632.918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 33,144.493 korona 62 fillér, 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18,600.000 korona 19 fillér, 3. Letémenyezett értékpapirokra adott kölcsönök 682.782 k. 13 fillér, 4. Értékpapirok 141,290.011 korona 09 fillér, 5. Távezaváltók 1,035.953 korona 91 fillér, 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7,350.000 korona, 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529.676 korona 79 fillér, összesen 208,632.918 korona 73 fillér, — Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékre esik.

Kiadó-laptulajdonos: **Szidon József.**

NYILTTÉR.

Klein Samu

szobafestő és mázó

Lugos, Szende-utca 5.

Van szerencsém Lugos és környéke n. é. hölgyközönségének becses tudomására hozni, hogy Bécsből bevásárlási utamról visszaérkeztem, s raktáromat a legfinomabb, legelegánsabb és legújabb divatu

női-, leány- és gyermekkalapokkal

kiterjesztettem. Nagy választékom által minden hölgy igényei és tetszése szerint kalapi szükségletét kielégítheti.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által m. t. vevőim bizalmát kiérdemeljem.

A n. é. hölgyközönség támogatását kérve

teljes tisztelettel

Goldmann Klótild

»Bécsi-Divat-Salon.«

Templom-utca (Amigo-kávéház mellett).

Árlejtési

hirdetés

A Lugosi Önk. Tűzoltóság

A tűzoltó-személyzet részére szükséges

egyenruhák

szállítására árlejtést hirdet.

A szállítás 3 egymásután következő évre adatik ki.

Ajánlatok f. évi **április hó 19-éig** Holzmann József főparancsnok urhoz nyújtandók be.

Lugos, 1903 április 4.

Az önk. tűzoltóság parancsnoksága.

Kiadó lakás.

A Temesvári-utczában, augusztus hó 1-vel, az emeletben egy szép nagy lakás kiadó.

Ügyvéd vagy orvos számára legalkalmasabb.

Felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Deutsch J. Samu.

Szép utcza lakás

bérbeadandó

Nedelco-utca 12. sz. a.

A lakás áll 3 szobából és hozzá tartozó mellékhelyiségekből.

Bővebbet

Kohn Adolf és fiainál
(Izabella-tér.)

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!!

A kőbányai polgári serfözde-részvénytársaság főraktára
Lugos, Temesvári-utca 35-213.

Gondoskodjatok a gyermekeitekről!

Az Első Leány-kiházásító-Egyesület m. sz.

Budapest, Teréz-körút 42/43 (saját palotájában)

leány- és fiu-biztosító-intézet

mindenkinek alkalmat nyújt arra, hogy csekély havi vagy évnegyedi járulékkal családjáról gondoskodhassék s pedig oly kedvező feltételek mellett, hogy egy családfőnek nem szabadna ez ügyben közelebbi felvilágosításnak beszerzését elmulasztani. A fokozatos járulékok változatlanok, szabottak és külön illeték nem fizetendő. A tagok a tiszta jövedelemből évente 50%-ban részesülnek és elhunytuk esetén további fizetés kötelezettsége megszűnik s a kiházásítási-díj, úgy a nyereségjutalék annak daczára idejében és minden levonás nélkül kifizettetik. — Felvilágosítással szolgál:

Neumann Armin és társa és Husserl Béla központi felügyelő Krassó-Szörény részére.

Az „Anker” életbiztosító-társaság főügynöksége.

Biztosított kamatmegterítéssel a befizetett pénz után.
Legelőbb díjszabás.

A szab. bécsi cs. és kir.

tűzkárbiztosító-társ. főügynöksége.

Magyarországi vezérképviselő Budapest, V. Alapítva 1824.
A biztosítási nyeresémből 20 százalékkal részesülnek a biztosítottak.

Eczetszész-gyár: Temesvári-utca 35-213. **Neumann Armin és társa.**

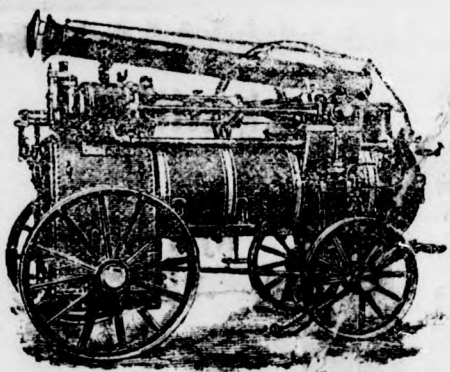
Triesti Általános Biztosító Társaság (ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság, a **legnagyobb, a leg-
gazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk** mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság
mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni
biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a »Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.«, valamint baleset elleni
biztosításokat az »Első o. általános baleset biztosító társaság« számára.

A lugosi főügynökség **Recht & Schwarz és Weigand.**

Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földműves és gyáros urak-
nak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű **mezőgazda-
sági gépek, gép-részek, gép-szíjak,
ponyvák** legjobb minőségének raktárát és egy

gépjavító-műhelyt

benzin-motor-erővel
berendeztem.

Műhelyem vezetését egy ügyes szakava-
tott és a kereskedelemügyi miniszteriumtól
esketett **gépészre** bízom.

Ennélfogva műhelyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők
és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre, miáltal azon kel-
lemes helyzetben vagyok, hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképen
kielégíthetem, mely műhelynek megtekintésére mindenkit szívesen látok,
még ha nincs is szándéka vásárolni.

Ugyanitt mindennemű **gép-szerelések, malomberendezések,
szivattyúk, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, für-
dőszobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

Főtörökvésem mindig oda fog irányulni, hogy **pontos és lelkiis-
meretes munka, valamint olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál
a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljen.

Teljes tisztelettel **Hegyesi Géza.**

Elvállaltatnak továbbá mindennemű **festő- és mázoló-munkák** jutányos árak mellett.

Első lugosi mélykút-fúrási vállalat Kirschner és Társa

épület- és műlakatos-üzlet

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m. **vízvezeték,** **fürdőszoba-berendezéseket, angol klozet,** a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, **szivattyú felszerelések** jótállás mellett.

Takaréktüzhelyek mindenféle mintában készülnek.

Kútfúrások jótállás mellett furatnak és a legjobb ivóvíz biztosítatik.

Költségvetések és rajzok ingyen.

Bérczy F. fogorvos

szpecialista fog- és szájbetegségeknél
BUDAPEST-ről, Lugosra érkezett és
itt néhány napig rendel.

Csiklik a „Magyar Király”-szállodában.

Fogak szájpádlás nélkül, fogsorok és
aranykoronák a gyökerek eltávolítása
nélkül készíttetnek. Legújabb fogsorok
fémelemezekből.

Törés kizárva. Mérsékelt árak.

Munkámért 10 évi jótállást vállalok

**Katonáknak és állami
hivatalnoknak engedmény.**

Fog- és gyökérhúzás a legújabb mód-
szer szerint, érzékenység és fájdalom
nélkül, 2 koronától feljebb.

Fogtisztítás fájdalom nélkül, 2 koro-
nától feljebb. — Fogplombálás arany-
ból, érelyből (platina), ezüstből, ezement-
ből, opáliból, üvegből és porcellánból,
3 koronától feljebb.

Fogak és fogsorok mesteries kivitelben,
kitűnő anyagból, 3 koronától feljebb.

Törött, rossz és hasznavehetetlen fog-
sorok javítását és újonnan való át-
dolgozását elvállalom és 3 óra alatt el-
készítem, 2 koronától feljebb.

Szegényeknek ingyen foghúzás
délelőtt 8-9 óráig.

Irodai gyakornok

azonnali belépésre

kerestetik.

Kimerítő ajánlatok »Szorgalmas»
jelige alatt e lap kiadóhivatalába
küldendők.

Jelentés.

Több nagy szállítványt kaptam, leg-
divatosabb és legegységesebb

női és leány-kalapokban

melyek megtekintésére a n. é. közönséget
tisztelettel meghívom.

Nálam kapható továbbá feltűnő olcsó
áron:

1 vág jó, erős **vászon** 4 frt,
két **ágytakaró**, egy **asztalterítő**
2 frt 60 kr.

**Ruhaszövetek, kammgarn, ho-
mespenn stb., creton, battist** a leg-
szébb és legújabb mintákban.

Női glacé-keztü 60 kr.

Férfi glacékeztü 80 kr.

Weismayer Lipót

Dobra-utca

a vármegyeházzal szemben.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Recht és Schwarz ezégnél **Lugoson.**

Megérkezett!

Tavaszi idény
1903.

Klein

N.-LUGOS
Széchenyi-utca
3. szám.
A Lugosi Népbankkal szemben.

Megérkezett!

Legnagyobb választék

mindennemű

uri-, fiu-

és
gyermek-

ruhákban

tiszta gyapjuból és majdnem
mértékszerinti kivitelben.

!!! Legolcsóbb árak !!!

Megérkezett!

Nyári idény
1903.

Miksa

N.-LUGOS
Széchenyi-utca
3. szám.
A Lugosi Népbankkal szemben.

Mértékszerinti megrendelések legolcsóbban elfogadtatnak.

1903. június 10-én első népmagyarországi villanyerőre berendezett könyvnyomdája Lugoson (Vértes-palota).